

Наркотиктерді бақылау жөніндегі БҰҰ Халықаралық комитетінің материалдары.

*Орындаған: Амангелдиева Т
Тобы 409 ФК*

Қабылдаған: Қарақұлова А.Ш

Жоспары

1

Наркоманияға кіріспе.

2

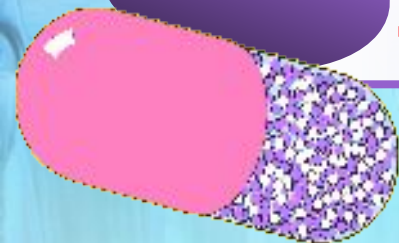
Наркомания және токсикомания

3

Есірткі, психотроптық заттар мен прекурсорлар

4

Наркомания және токсикоманияның аналитикалық диагностикасы

Наркомания және токсикомания медициналық тұрғыдан тірі организм мен химиялық зат арасындағы (психикалық, кей кезде дене тәуелділікті) тудыратын заттарды қолдану себебінен пайда болған аурулар

«Наркотикалық зат» деген термин 3 критериді қамтиды: медициналық, әуліметтік және заңдылық. Бұлар бір-бірімен тығыз байланысты және құқықтық тұрғыдан осы 3 критеридің бірлігінде ғана **зат наркоткалық** деп танылады.

Қазіргі кезде мастықты (алкогольды, наркотикалық және токсикомандық) сараптауды наркологиялық диспансерлерде, ауруханалардың қабылдау бөлімдерінде психиатр-нарколог, невропатолог жіне басқа да маман дәрігерлер жүргізеді.

Наркоманияға кіріспе.

ҚР Үкіметінің 2012 ж 30 наурыздағы №396 қаулысы

ҚР-да бақылау жасалуға тиіс есірткі, психотроптық заттар мен прекурсорларды медициналық мақсаттарда пайдалану қағидаларын бекіту туралы.

ҚР-да **нашақорлыққа** және **есірткі** бизнесіне қарсы күрестің 2006-2014 жылдарға арналған стратегиясын бекіту туралы ҚР Президентінің 2005 жылғы 29 қарашадағы №1678 жарлығы.

ҚР ДСМ Нашақорлықтың медициналық әлеуметтік проблемалары республикалық ғылыми-практикалық орталығы. БҰҰ Есірткі және қылмыс жөніндегі басқармасының Treatnet наркологиялық ауытқу саласындағы наркология және психотерапия проблемалары жөніндегі ресурстық орталықтың әлемдік желісіне қосылды.

→ БҰҰ ЕҚ-ның қолдауымен Алматы қаласында құрылған Есірткінің заңсыз айналымына қарсы күрес жөніндегі Орталық Азия өңірлік ақпараттың үйлестіру орталығымен өзара іс-қимыл ұйымдастырылды.

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ЗАҢСЫЗ ЕСІРТКІ НАРЫҒЫНЫҢ СЕРПІНЕН 3 НЕГІЗГІ КЕЛЕҢСІЗ ФАКТОР НЕГІЗДЕЙДІ.

→ 1. "Ауғандық" опиаттардың есірткелік экспансиясының қарқын алуы. Халықаралық мамандардың бағалауы бойынша соңғы жылдары Ауғанстандағы апиын-шикізат өндірісі 3 есеге жуық өсті. (2002ж 3.4 мың тоннадан 2008 жылы 10мың тоннаға дейін) және оның көлемі бұдан әріде өсе түседі.

- **2.Құрамында есірткі бар өсімдіктердің шикізат базасының өзімізде болуы.Тек Жамбыл облысының Шу алақабында ғана сораның өсу аймағы шамамен 145 гектар жерді алып жатыр.Осы алқаптардан жылына 140мың тонна марихуанна немесе 5-6мың тонна гашиш алуға болады.**
- **3.Еуропалық мемлекттерден жіне Ресейден синтетикалық есірткілердің әкеленуі,мұны олардың тәркілену фактілері айғақтайды.**

- 1.кесте.Осы Заңның 18,19,20 баптарында көзделген жағдайларды қоспағанда ҚР-ның заңдарына және БҰҰ-ның 1967,1971ж Халықаралық Конвенцияларына сәйкес ҚР-да айналымына тыйым салынған есірткі және психотроптық заттар негізілген.
- 2.кесте.Айналымы шектеулі және қатаң бақылауда тұрған есірткі және психотроптық заттар енгізіледі.
- 3.кесте.Айналымы бақылауда тұрған есірткі және психотропты заттар негізіледі.
- 4.кесте.ҚР-ның заңдарына БҰҰ-ның 1988ж Халықаралық Конвенциясына сәйкес айналымы бақылауда тұрған прекурсорлар енгізіледі.

- БҰҰ 1961ж конвенциясына, преамбула(кіріспе) және 51 мақаладан тұрады.
- БҰҰ 1971ж конвенциясы преамбула және 53 мақаладан тұрады.
- БҰҰ 1988ж конвенциясы преамбула және 34 мақаладан тұрады.

- Есірткі заттар – организмнің заңдылықтарын бұзатын заттар туралы бірыңғай конвенциямен 1972ж хаттамаға негізілген түзетуші Есірткі заттар туралы бірыңғай бақылау жасалуға жататын.

Нашақорлық – организмнің физикалық және психикалық функциясының қатты бұзылуына әкеп соқтыратын есірткі және психотроптық заттарға немесе сол тектестерге тәуелді болуға байланысты ауру.

Прекурсорлар – есірткі және психотроптық заттарды өндіру, дайындау, өңдеу кезінде пайдаланылатын, ҚР заңнамасына, ҚР-ның, Халықаралық шарттарына, соның ішінде БҰҰ-ның Есірткі және психотроптық заттардың заңсыз айналымына қарсы күрес туралы 1988ж конвенциясына сәйкес бақылау жасалуға жататын.

Психотроптық заттар – ҚР-ның заңнамасына, ҚР-ның Халықаралық шарттарына, соның ашәнде 1971ж Психотроптық заттар туралы конвенцияға сәйкес бақылау жасалуға жататын.

- **Наркомания және токсикомания** — медициналық тұрғыдан тірі организм мен химиялық зат арасындағы психикалық тәуелділік.
- **Психикалық тәуелділік** — қанағат сезімін шақыратын, рахаттану үшін немесе жағымсыз психикалық сезімдерден қашу үшін, әркезде немесе әрдайым қабылдауда талап ететін наркотикалық зат әсерінен пайда болатын күй.

Дене тәуелділігі – наркотикалық затты өабылдауда тоқтатқанда дененің қатты ауырсынуында пайда болатын адаптация. Бұл жағдай әр наркотик түрінің қасиетіне байланысты көптеген белгілі симптомдардан және психикалық немесе денелік белгілерден тұрады.

- Тәуелділіктің туу механизмі.
- Қазіргі заманғы ғылыми фактілерге қарай отырып, ПБЗ-ға тәуелділіктің нейторфизиологиялық механизмінің дамуы мидың бағана және лимбикалық құрылымдарына шоғырланатынын байқауға болады. Ол аймақ қоректену жүйесі деп аталады.

- ПБЗ әсер ету механизмі

- ПБЗ әсер еткенде ми өнімдерімен катехоламиндер(КА) тобының, бірінші болып дофамин нейромедиаторларының тез бөлініп шығуы.
- Бос КА метаболизм ферменттер әсеріне ұшырап, тез бұзылады. Бос медиаторлардың бір бөлігі депоға қайта оралады.

- Алкоголь мен наркотиктерді ұзақ уақыт қолданғанда адам өміріне қауіп туғызатындай жағдайда нейромедиаторлардың дефициты дамуы мүмкін.
- Сонын орнын толтыру мақсатында катехоламиндер тез синтезделе бастайды және олардың метаболизм ферменттерінің белсенділігі тежеледі.

Пайдаланылган әдебиеттер:

1. Швайкова М.Д. Токсикологическая химия. М., «Медицина», 1975.- С. 119-236.

2. Белова А.В. Руководство к практическим занятиям по токсикологической химии. М., «Медицина», 1976.- С. 117-121.

3. Крамаренко В.Ф. Токсикологическая химия.- К.: Вища школа, 1989.- С. 197-213, 235-294.

- www.google.ru

- www.yandex.ru

L/O/G/O

**Назарларыңызға
рахмет!**

